

V ISKANJU SLOVENSKEGA OBRAZA

MARKO MEHLE

Dobil sem v roke knjigo Brine Svit, ki nosi naslov *Slovenski obraz*. O njej je bilo zapisanega marsikaj obetavnega v medijih, celo znameniti Boris A. Novak je menda izjavil, da misli, da se bo s to knjigo končno zaključila 2. svetovna vojna (intervju Brine Svit za MMC). Kaj je s tem mislil, si točno ne znam predstavljati. Knjigo sem prebral in kot argentinski Slovenec čutim, da je precej daleč od kakršnegakoli preseganja slovenske državljske vojne. Osebnost sem razočaran nad tem literarnim eksperimentom. Morda je avtorica res napravila ogromen korak s tem, da se je odpravila v Južno Ameriko ter poskusila neposredno spoznati zgodbe tistih, ki jih je zmagoslavna zgodovina prezrla. Verjamem, da je upoštevač ideološko okolje, iz katerega pisateljica izhaja, ta korak nezamisljiv in v nekem smislu vreden priznanja. Čeprav me je marsikaj smutilo, ne bi rad takoj skočil na okope ter diskvalificiral vse po vrsti, ker bi s tem le potrdil v knjigi predstavljeno karikaturu argentinskega Slovenca. Poskusil bom ostati pravičen do knjige, a hkrati izpostaviti nekatere vidike, ki se mi zdijo problematični in se izognil ocenjevanju vsebine avtoričinih ideoloških pogledov.

Oseba, ki mi je priporočila to knjigo, je dejala, da je ta knjiga predvsem literarna in kot taka subjektivna in da je ne smem jemati preveč k srcu. Prav ima. Ko se ga. Svit namreč spušča v global slovenske polpreteklosti ter se sooča s zgodbami argentinskih Slovencev, se hkrati sooča tudi z lastno zgodovino in identiteto ter odkriva lastne poglede na svet, v drugi luči. Slovenski obrazi, kot jih nekako sama imenuje, ji dajo možnost, da v desetletja zapostavljenem delu naroda zopet odkrije slovensko identiteto ter človeško toplino, ki presega ideologijo in delitve. Kot je sama dejala v prej navedenem intervjuju: »To so neverjetne zgodbe, me je presnilo. Na neki način – pa ne ideološko ali politično – smo si podobni, saj sem tudi sama Slovenka v tujem okolju«. A ko človek prebere knjigo se mora soočiti s grenkim spoznanjem, da v političnih emigrantih ter v njihovih potomcih te toplote avtorica ni zmogla odkriti, in da je skoraj vse v njihovi skupnosti zgrešeno. Vsaj takšen je občutek, ki ostane v bralcu.

Slovenska emigracija je, kot nam je poučno razloženo, nekako razdeljena na dva tabora. Tisti, ki so, predvsem s Primorske, v Argentino odšli še pred drugo svetovno vojno iz različnih razlogov, jih pogosto nazivajo kot predvojna ali ne-politična emigracija; tisti pa, ki so v Argentino odšli med in po drugi svetovni vojni zaradi grožnje, ki jo je za njih predstavljala novo nastajajoči režim, so običajno nazvani kot politična emigracija. Res je, da sta bili obe skupnosti med seboj strogo ločeni in da, v kolikor mi je znano, formalnega sodelovanja ni bilo. V želji po spoznanju čim več različnih zgodb in likov se je avtorica zatorej lotila obeh. Navezala je stike s posamezniki iz bodisi prve bodisi slednje skupine, do katerih je prišla naključno ali preko priporočil, jih obiskala, si ustvarila neko mnenje ter nam podarila njihov literarni portret. Vsak izmed njih je naslikan v drugačnih odtenkih, ki jih je izbrala avtorica sama, da bralcu posreduje vtise, ki jih je bila sama deležna. To je nekaj povsem subjektivnega ter izven debate o pravilnosti ali nepravilnosti. Lahko pa ocenimo, da je pri slikanju obrazov

iz politične emigracije mogoče zaznati težnjo po uporabi turobnejših odtenkov, med tem ko so bili nepolitičnim prihranjene svetleše in toplejše barve.

A avtorice zaradi tega ne moremo grajati. Povsem mogoče je, da je ob omejenemu naboru poznanstev in vezi v primeru politične emigracije pač naletela na takšne osebe, ki so nanjo nehote napravile hladen ali suhoparen vtis, za razliko od »ne-političnih argentinskih Slovencev«, ki so se odrezali bolje. Ob vsem tem nam je ga. Svit posledično posredovala takšne portrete, kakršne jih je sama zaznala. Vrzal, ki so jo v njej domnevno povzročili pomankanje toplote in drugi naključni elementi pa je hote ali nehote zapolnila ideologija, zato je v njenih portretih moč zaznati določeno stopnjo korelacije med političnim prepričanjem osebe in načinom, kako je ta oseba opisana. Skozi avtoričine oči se tako pojačajo temnejši odtenki pri enih likih ter svetlejši pri drugih, nepoznavalec pa si ne more pomagati pri določanju meje, kje se konča realnost ter začetna subjektivna percepcija in domišljija. Tako na primer, ko opisuje Marjana Elietza, bivšega domobranca, pravi: »Gotovo je bil tistega dne na Kongresnem trgu, v svoji novi uniformi in svetlečih škornjih. Poslušal je propagandne govore pred kljukastimi križi, ploskal, vzklikal antikomunistične in antisemitske parole, dvigoval roko v fašistični pozdrav, kot vsi prisotni«. Ali pa malo kasneje, ko je bilo govora o domobranskem umiku na Koroško: »To je izraz, ki sem ga že slišala: umaknili. Rekel je umaknili in ne: zbežali«. Tisti, ki zgodbo poznamo vemo, da ima še drugačno plat. In čeprav sem prepričan, da je gospod Elietz v intervjuju z avtorico poskusil dobrohotno razložiti tisti drugi vidik, ki ga je šla namenoma iskat na drugi konec sveta, se ga ni potrudila razumeti ali vsaj biti toliko obzirna, da bi se vzdržala nekaterih sodb. Zadevo je pač poenostavila ter preprosto opisala vse tisto, kar se je v tistem trenutku motalo po glavi, po domače. Vzemimo še en primer, ko avtorica opisuje Julijo Sarachu, vnukinjo nepolitičnega emigranta s Primorske Rafaela Vodopivca, ki se jo potruji – verjetno povsem upravičeno – portretirati v najboljši možni luči. O njej je zapisala: »Nekaj spokojnega in odločnega veje iz te mlade ženske, kot da zna postaviti stvari na pravo mesto«. Mogoče je ga. Svit to lepoto in odločnost zaznala še zlasti v tisti njeni pesmi, ki nam jo tudi predstavi v knjigi: »Komunizem/ pomeni biti dober/ imeti enega ali največ dva otroka/ ki jih kapital ne bo mogel izkoriščati?«

Igranje dvojne dokumentarno-literarne ambivalentnosti je včasih odlična način za ustvarjanje zmede. Avtor ima pri tem edinstveno možnost, da se po želji sprehaja med literarnostjo in dokumentarnostjo ter na ta način, s pomočjo čustev, podaja lastne sodbe o konkretnih stvareh, razoroženi bralec pa te poglede nekritično vključi v podzavest. Literatura je pač umetnost, zato je včasih neprimerno ali celo krivično od avtorja zahtevati objektivnosti. Težava nastopi takrat, ko umetniško predstavljeni liki dobijo ime, priimek in celo priloženo fotografijo, tako kot v knjigi ge. Svit. Ti posamezniki, ki so se znašli v nevhvaležni vlogi ambasadorjev neke skupnosti, do katere ima avtorica vnaprej izoblikovano mnenje, so nemočni pred tem, kakšna bo njihova končna podoba v knjigi. In na ta način liki nehote dobijo politično (Nadaljevanje na 2. strani)

Ob novem letu

Slovenski premier Miro Cerar je v poslanici ob novem letu obljubil boljše čase. Priznal je, da ne bi bilo pošteno, če bi državljane slepil, da je gospodarskih težav konec, a verjame, da je negativne trende mogoče obrniti. »Slovinci premoremo vztrajnost in trmo, ki nas v težkih časih krepi

Miro Cerar

v prepričanju, da nam nikoli ni bilo nič podarjeno, da smo se morali kot narod vedno boriti za svoj obstoj, da kriza, s katero se soočamo zadnja leta, ne bo minila sama od sebe.« Pogoj za uspeh sta po njegovem mnenju politična stabilnost in vztrajanje pri začrtanih ciljih. Da naša boljša prihodnost ni odvisna samo od gospodarske obnove, ampak tudi od miselne preнове, je medtem v svoji poslanici poudaril predsednik države Borut Pahor. Povabil je, naj v sebi in ostalih iščemo dobro ter živimo spoštljivo s razlikami. Za strpnost in sodelovanje je po njegovih besedah nujen pogum.

V novem letu potrebujemo pogum; o tem je prepričan tudi predsednik Odbora 2014 Aleš Primc. Spomnimo: Odbor 2014 je bil oblikovan ob odhodu prvaka opozicije Janeza Janše v zapor na prestajanje kazni v zadevi Patria. Primc je prepričan, da je preteklo leto marsikoga streznilo. Kot je dodal, je streznitev pogoj za začetek sprememb. Te se po njegovih besedah že dogajajo, zato ne vidi razloga za malodušje in obup. V Odboru 2014 še posebej omenjajo nujnost reforme slovenskega pravosodja. Zato bodo tudi v novem letu nadaljevali s shodi

Za vladavino prava. Prvi bo to sredo, znova ga bodo pripravili pred vrhovnim sodiščem.

Pred Dnevom samostojnosti in enotnosti je bila v Cankarjevem domu v Ljubljani državna proslava, na kateri je predsednik vlade Miro Cerar opozoril, da se je potrebno prebuditi in začeti graditi.

Pred tem je predsednik državnega zbora Milan Brglez na slavnostni seji ugotavljal, da smo izgubili drznost, odločnost in složnost. Uvod v praznovanje je bila maša za domovino v ljubljanski stolnici. Praznovanja so se vrstila tudi 26. decembra, ko je bilo pri Sv. Jakobu nad Medvodami že 25. srečanje v spomin na plebiscit in v čast domovini.

Še pred tem pa je vlada določila ceno za enoto obremenitve okolja z emisijo ogljikovega dioksida. Vlada naj bi tako nadoknadila del izpada zaradi omiljene dodatne obremenitve energetske intenzivne industrije. Tako bodo vsi uporabniki goriv z novim letom plačevali dodaten davek, zaradi katerega se bo cena bencina zvišala za 0,8 centa na liter, cena dizelskega goriva pa za 0,9 centa na liter. Pri obeh gorivih je že upoštevan davek na dodano vrednost. Gospodarstvo pa bo namesto predvidenih 30 milijonov evrov na račun okoljskih taks prispevalo le 6,5 milijona evrov. Vendar pa delodajalci nasprotujejo tudi omiljenim dodatnim obremenitvam. Tako so skupaj s sindikatom Pergam izvedli protest, vlado pa pozvali, da takoj umakne aktualne predloge ali že izvršene sklepe, ki bodo dodatno obremenili gospodarstvo.

Slovenijo čakajo reforme

Slovenija bo v letošnjem letu praznovala 25-letnico prvih demokratičnih volitev in plebiscita, vlado Mira Cerarja pa čakajo prizadevanja za utrjevanje javnih financ in ohranitev gospodarske rasti, ki je napovedana med 1,5 in dvema odstotkoma bruto domačega proizvoda. Na gospodarskem področju bo dogajanje zaznamovala tudi nadaljnja sanacija bančnega sistema ter finančno in poslovno prestrukturiranje podjetij.

Ze v tem ali naslednjem mesecu bosta vlada in Državni zbor sprejemala rebalans državnega proračuna za letos, s katerim naj bi javnofinančni primanjkljaj, ki se giblje okoli 4,5 odstotka BDP, spravila pod 3 odstotke in tako izpolnila zavezo, dano evropskim partnerjem. Čeprav je obet gospodarske rasti pozitiven, je negotovost velika. Za dolgoročni preboj se bo morala vlada dogovoriti s socialnimi partnerji o strukturnih reformah, zato bo socialni sporazum pomemben člen.

Nadaljevala se bo privatizacija, predvsem se pričakuje razplet o prodajah Nove kreditne banke Maribor, Telekomu in Elana, pozneje pa tudi Cinkarne Celje in Žita. Čeprav je

sanacija bank v veliki meri končana, je odprto še vprašanje Gorenjske banke, z združitvijo Banke Celje in Abanke pa naj bi se trg utrdil. V sklopu prestrukturiranja podjetij in delovanja slabe banke je pričakovati, da bo nove lastnike dobil precejšen del slovenskega gospodarstva. Vlada bo še naprej privabljala tuje vlagatelje in spodbujala internacionalizacijo tega sektorja.

Ob tem naj bi se v novi obliki začel pripravljati nepremičninski davek, okrepili naj bi boj proti sivi ekonomiji s pomočjo uvedbe pravih davčnih blagajn. Pričakovati je tudi nadaljevanje postopkov za pripravo velikih prometnih in infrastrukturnih naložb, kot sta, na primer, drugi tir Koper - Divača in avtocestni odsek Draženci - Gruškovje. Na okoljskem področju bodo v ospredju ukrepi za upravljanje z vodami, sanacija vodotokov in protipoplavni ukrepi ter ostala okoljska problematika. V energetiki še vedno čakamo na epilog zgodbe o gradnji šestega bloka Termoelektrarne Soštanj, nadaljevalo pa se bo tudi prestrukturiranje skupine Holdinga slovenskih elektrarn in izvajanje nekaterih investicij na hidroelektrarnah.

Razstava o Slovencih v Argentini

V nedeljo, 14. decembra 2014, je Izseljensko društvo Slovenija v svetu v Zavodu sv. Stanislava v Šentvidu pri Ljubljani odprlo razstavo o Življenju in delu Slovencev v Argentini, ki bo na ogled do 1. februarja 2015.

en mesec». Potekel je čas in, ko so uvideli, da vrnitev ni mogoča, so izbrali edino alternativo - odhod na drugo celino.

Vsebina razstave:

Slovenci v Argentini so v nekaj desetletjih uspeli iz nič zgraditi »Slovenijo na tujih tleh«. Danes so nam lahko zgled, kako premagovati težave v negotovih, kriznih časih. S pomočjo slovenskih duhovnikov in slovenskih učiteljc so otroke pripravljali na prejem zakramentov in učenje slovenskih pesmic; in to je bil začetek zelo kakovostnih slovenskih šolskih tečajev.

Z leti so ustanovili slovenske domove, kjer

je kulturno in versko življenje začelo cveteti. Ta pojav nekateri imenujejo »slovenski čudež v Argentini«. Organizirali so skoraj profesionalno slovensko gledališče, pevske zборе, folklorne skupine. Ustanovili so Slovensko kulturno akcijo, ki je združevala in spodbujala kulturne ustvarjalce v slovenski diaspori. Ustvarili so mladinske organizacije in v njih gojili šport, petje, ples, gledališče in, seveda, trajno prijateljstvo. Vse ustanove slovenske skupnosti v Argentini delujejo na prostovoljni, a zelo visoki kakovostni ravni.

Dobrodelnost in medsebojna pomoč jim je bila vedno zelo blizu

- ustanovili so Vincencijevo konferenco, Zvezo slovenskih mater in žena ter dva starostna doma. Z veliko ljubeznijo ter vsestranskim prizadevanjem se je slovenska skupnost ohranila do današnjega dne.

Zelo pomembna je bila vedno verska komponenta. Odpad od vere je zelo pogosto pomenil tudi odpad od prizadevanja za slovensko skupnost. Slovenska skupnost v Argentini je obstala, ker se je zaveštno držala slovenskega narodnega izročila in skrbela za potrebe sonarodnjakov.

Ta pripadnost skupnemu dobremu je prišla najbolj do izraza v času osamosvajanja Slovenije, ko so Slovenci v Argentini lahko javno zagovarjali svojo skupno pripadnost slovenskemu narodu in se z vsemi svojimi močmi, spretnostmi in zvezami trudili in dosegli, da je Argentina med prvimi priznala

Gledalci ob odprtju razstave

Razstavo, ki sta jo podprla Urad za Slovence po svetu in Zavod sv. Stanislava, sta zasnovala Pavlinka in Boštjan Kocmur, grafično pa jo je oblikoval Andrej Gale. Odprtje razstave sta s pesmijo popestrila baronist Lucas Somoza Osterc iz Argentine in pianistka Vlasta Doležar Rus.

Avtorja sta razstavo zasnovala na devet tematskih panojih, kjer je na vpogled 300 zgovornih fotografij s podnapisi. Fotografije sta izbrala iz obširne arhivske zbirke izseljenskega društva Slovenija v svetu. Med darovalci sta tudi fotograf Marko Vombergar in dolgoletna članica društva Mirjam Oblak iz Argentine.

Prvi slovenski begunci so se v Argentini naselili že leta 1947; večina pa je prispela v naslednjih dveh letih, potem ko so preživeli tri ali štiri leta v begunskih taboriščih v Italiji in Avstriji. Leta 1945 so se povojni begunci umaknili pred komunizmom v Avstrijo »za 14 dni, največ

Baronist Lucas Somoza Osterc ob spremljavi pianistke Vlaste Doležar Rus

slovensko suverenost že 16. januarja 1992.

Naj bosta slovenska osamosvojitve in zavzetost povojnih izseljencev popotnica za boljši jutri vseh Slovencev.

za SVS Boštjan Kocmur

V ISKANJU SLOVENSKEGA OBRAZA

(Nadaljevanje s 1. strani)

vlogo, ki jim jo dodeli avtorica sama kljub temu, da je bil njen namen to političnost ravno preseči. Knjiga pa namesto iskanja identitete argentinskih Slovencev na žalost postane umetniški aranžma resničnih zgodb, s katerim avtorica raziskuje lastno identiteto in nemara išče potrditev za svoje ideološke poglede.

Še en vidik, ki dodatno potrjuje to tezo, pa je poglavje v knjigi, v katerem se avtorica dotakne problematike argentinskega vojaškega udara leta 1976 ter izvensodne usmrtnice tisočih civilistov, ki jih je takratna oblast obtožila revolucionarnih ali terorističnih dejavnosti. Problematika je kolikor se hoče sporna in še zmeraj aktualna, a je razen izoliranih primerov dokaj nepovezana z etosom argentinskih Slovencev. Ena izmed teh žalostnih zgodb, ki je sicer gotovo vredna ustrezne pozornosti, je pripoved Andreja Reparja, ki je bil zaradi svojih levičarskih prepričanj – tako nam pove knjiga – večkrat zaprt. A avtorica gre korak dlje, ko poskuša iz izoliranega primera za argentinske Slovence narediti paradigmo. V zvezi s tem zapiše: »[...] Z eno besedo: subverziven element argentinske družbe, po uradni formulaciji, ki je bila takrat v veljavi. Prav tako subverziven in sovražnik za Slovence, ki niso samo delili iste nacionalno-katoliške ideologije, ampak jo tudi aktivno podpirali«. Kako so argentinski Slovenci aktivno podpirali to uradno formulacijo, nam v knjigi žal ni razkrito, a kar mene še bolj preseneča je nekaj drugega. Kako je mogoče da nekdo, ki se poda v iskanje slovenske identitete, ni sposoben narediti refleksije na nasilne revolucije, povojnih usmrtitev ter totalitarnega režima, ki so se zgodili v lasti državi in ki so še kako povezani z identiteto teh daljnih Slovencev, a po drugi strani praktično napiše celo poglavje o neki vojaški diktaturi, ki je s temi povezana bolj po naključju? Niti besede ni o kakršnikoli primerjavi ali samorefleksije.

Tako je knjiga, kljub žlahtni nameri avtorice, obetavni predstaviti in pohvalni oceni Borisa A. Novaka, nekaj, kar na žalost ne uspe biti poklon argentinskim Slovcem (kot je ga. Svit izjavila v intervjuju), in ostaja na ravni ideološkega obsojanja. Da bi bila resnično to – poklon – bi bilo na prvem mestu potrebno napraviti zgodovinski razmislek, zakaj so stvari takšne, kakršne so. Ne takšnega, kot smo ga že vajeni, ker za vsak enostranski očitek o kolaboraciji obstaja vsaj en enostranski protiarargument, ki ta očitek ovrže. In verjetno tudi obratno. Mogoče je ta knjiga nekakšen zametek prvega koraka te potrebne refleksije, za kar sem avtorici hvaležen, a sem kot argentinski Slovenec mnenja, da je slovenska javnost še precej daleč od tega. Hvaležen bom vsakemu, ki bo karkoli storil v to smer, vendar ne tako, mimogrede, z levo roko. Do sprave se ne da priti po bližnjicah. Zato moram avtorico in ostale nadebudne iskalce vseeno opozoriti: zares iskren razmislek o drugi svetovni vojni in revoluciji utegne biti zelo boleč.

(Časnik.si)

RAZMIŠLJANJA OB ZMEDI

Svoboda, dragoceni dar Očeta, Stvarnika vesolja, nas dviga nad ostalo stvarstvo, a nam nalaga hkrati odgovornost, da jo razumno uporabljamo, jo branimo, če treba, in za vse kar svobodno storimo ali opustimo, za svoje bližnje, za njih varstvo pa tudi za naravo, ki je zaupana nam v skrbno uporabo ...

MK

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

TONE MIZERIT

Precej nemirno smo začeli novo leto, zadnje v vladavini Kirchner. Ne vemo, kakšen bo izid oktobrskih volitev, a na predsedniški prestol se prvič po dvanajstih letih ne bo usedel nekdo s tem priimkom.

Boj strašno besneč. In prav dejstvo, da je prihodnja vlada danes še velika neznanka, buri duhove v Rožnati palači. Sumi in obtožbe korupcije se množijo in skrb glede prihodnosti najvišjih funkcionarjev je stvarna. In ker vsa nevarnost prihaja s strani pravosodja, se je tja usmerila glavna vladna ofenziva. Sodniki in tožilci, ki ne postopajo po vladnih željah (navodilih?) doživljajo pritiske in napade, ki daleč presegajo zakone in ustavo. Pojav ni nov, a v zadnjem času se je vrsta sodnikov, ki so prej »mirovali«, začela posvečati tožbam proti funkcionarjem na raznih področjih. Tu ne gre le za podpredsednika (Amado Boudou ima na glavi vrsto tožb), ali kakega bivšega ministra, v sodno raziskavo je padla sama predsednica države. Omenili smo že hotelirsko podjetje Hotesur, ki je last predsedniške družine. Jasno kot na dlani je, da stvari niso pravilne, da se niso spoštovali zakoni in predpisi, in da je v afero zapleten zloglasni Lázaro Báez, osumljen kot slamnati mož (testaferro) predsedniške dvojice. A če je pokojni Nestor Kirchner postopal previdno in z rokavicami, sedanja predsednica uporablja težko topništvo, da bi uklonila sodno ustanovo. Sedanja glavna tožilka (Gils Carbó) je popolnoma uklonjena vladni strategiji in kot slon v steklarni nastavlja in premešča tožilce, da prepereči nadaljnjo raziskovanje v zadevah korupcije. Tako vsaj meni opozicija, ki je proti njej in njenemu nezakonitemu postopanju vložila že štiri tožbe. Istočasno pa vlada napenja vse moči, da bi utišala neodvisne medije, ki raziskujejo bolj kot tožilci in sodniki. Neljubno je odjeknila odločitev vrhovnega sodišča, da ne sprejme »per saltum« razsodbe glede dnevnika Clarín, ki ga celotni kirchnerizem smatra kot najhujšega sovražnika.

Koliko drugačen? V tem smislu lažje razumemo ogorčenje, ki je nastalo v vladi, ko je buenosaireski guverner in najbolj gotovi vladni predsedniški kandidat Scioli obiskal medijski in kulturni prostor, ki ga je Clarín postavil v atlantskem kopališču Mar del Plata. Debela toča kritik in napadov se je vsula na guvernerja s strani

domala vseh vladnih funkcionarjev. Niso izbirali besed in razen neslanih psovok, so mu »rekli vse«. Mediji so goreli ob napadih in twitter je rzsipal vladno jezo ob tem »izdajstvu«. Naj se odloči, ali je »na naši, ali na njihovi strani«, kjer »naši« pomeni »kirchneristični projekt« (kateri?), »na njihovi« pa na strani korporacij, jastrebov in ostalih »sovražnikov domovine«. Scioli, ki sicer klečeplazno zagovarja gospo predsednico, od časa do časa poskrbi za kak tak škandalček, da se pred javnostjo pokaže kot »drugačen«. A to pot je v zagovoru šel nekoliko daleč. Kot v obrambo je dejal, da gre on »povsod, kamor ga povabijo«, in da »prerekanje med voditelji ne reši vprašanja varnosti, vzgoje in zdravstva ljudi«, s čimer je indirektno priznal, da kirchnerizem v svojih dvanajstih letih absolutnega vladanja ni bil zmožen rešiti teh težkih problemov argentinske družbe.

Maščevanje usode.

Usoda je neizprosna in se hudo maščuje. Kolikokrat se je ob raznih kritikah zaradi gospodarskih in socialnih težav predsednica izgovarjala, da jim ni uspelo »več narediti«, ker so se zunaj zarotili proti Argentini, ker se je »svet zrušil na nas«. A se je vse izteklo kot v zgodbi lažnivega pastirčka. Ko je volk res prišel, mu nihče ni verjel. Po vseh teh letih kirchnerizma, ko je država uživala visoke cene svojih pridelkov, je prišla doba suhih krav. Cene soje, pšenice, koruze..., ki so glavni vir dohodkov, so na mednarodnem trgu grozno padle. Umetni devizni tečaj, ki dolar zamrzuje na nizki ceni, pa uničuje argentinsko kompetitivnost in predvsem regionalne proizvodnje, od katere bistveno živi notranjost države. To pot se res svet »ruši na nas«, mi pa nismo pripravljeni. In, da je mera težav polna, nimamo dostopa do mednarodnega trga posojil. Konflikt od »jastrebi« nas je izoliral od sveta in od poceni kreditov. A, kljub temu, ni verjetno, da bi vlada vodila resna pogajanja z zunanjimi upniki, uredila ta spor in državo postavila v normalno stanje. To bo morala storiti prihodnja vlada, kateri kirchnerizem zapušča minirano polje. Ni namen vlade rešiti nobenega izmed perečih problemov (varnost, vzgoja, zdravje, druginja...). Tudi s tem naj si beli lase prihodnje vodstvo. Je v tem položaju stvarno, da bralcem, voščimo srečno novo leto?

MSGR. FRANCE URBANIJA

Zlatomašnik bod' pozdravljen

V nedeljo, 21. decembra je praznoval zlati jubilej mašništva msgr. France Urba-

nija. Slovesnost zlate maše je obhajal v cerkvi Marije Pomagaj, kjer se je zbralo izredno število rojakov, da bi ga spremljali in se Bogu zahvalili za dar duhovništva.

Mogočno je zadonela pesem Zlatoma-

šnik bod' pozdravljen. Ljudsko petje sta usmerjala zbora Slovenske vasi in Carapachaya pod vodstvom prof. Andreja Jana; na orgle je petje spremljal Janez Žnidar. Zlatomašnik je pristopil k oltarju v spremstvu duhovnikov in ministrantov. Pozdravili

sta ga deklici Valerija Urbanija in Milena Zupanc ter mu izročili šopek rdečih nageljnov. Z zlatomašnikom so somaševali: dr. Jure Rode, msgr. Mirko Grbec, gg. Franci Cukjati in Igor Grohar; g. Dane Vrečar je spovedoval.

Dr. Jure Rode je pri mašnem nagovoru povedal, da se zlate maše veseli tudi družina, ki je povezana z zlatomašnikom ob njegovem praznovanju, ki ga obhaja tukaj, ne v rodnih Moravčah. Škof dr. Gregorij Rožman je rekel, da skušajmo vse razumeti v luči vere. Bog je poslal duhovnike med narode, ki Slovenije niso poznali. Ob zlati maši čutimo hvaležnost za dar duhovništva in lepo prehojeno duhovniško pot. »Jaz sem te vzela, da bi bil pastir mojemu ljudstvu. Bil sem s teboj, kjerkoli si hodil.« Prejel si dar zvestobe Bogu, ki nas neskončno ljubi. Skupaj prosimo za vero v božje skrivnosti, po katerih se bomo zveličali. Verujem, čeprav ne morem razumeti. Za zgled so bili naši vzgojitelji - duhovniki, ki so vneto živeli svoj poklic in gojili ljubezen do Marije.

Pri darovanju smo se verniki približali oltarju, da smo pozdravili zlatomašnika in dobili spominske podobice z geslom: »Vzemi svoj križ in hodi za menoj«.

Po maši smo se pomaknili v dvorano škofa Rožmana, kjer so zlatomašnika pozdravili najprej dr. Jure Rode v imenu slovenskega dušnega pastirstva. Franci Markež je bil skupaj z zlatomašnikom med devetimi gojenci s katerimi je škof Rožman ustanovil »Škofov zavod«. Obudil je spomin na tiste čase. Lavrič Lojze je pozdravil v imenu najbližjih rojakov Moravčanov. Dr. Katica Cukjati je

povedala nekaj spominov. Med dijaki, ki jim je bil zlatomašnik prefekt v zavodu, je bil Jože Oblak; pozdravil je v njihovem imenu. Enako tudi Mirko Vasle. Dr. Andrej Fink ga je nagovoril v imenu rojakov Slovenske vasi. Najprišrčnejše je zlatomašnika pozdravila njegova sestra Cvetka v imenu družine. Povedala je, da je oče umrl zgodaj, vendar je že vedel za sinovo odločitev, da bo postal duhovnik.

Gospod zlatomašnik se

da so bila njegova najsrečnejša leta čas, ki ga je preživel v zavodu v Adrogué. Ganjen je izrazil, da ga imajo njegovi farani pri Sv. Družini zelo radi, kar so mu pokazali ob zlati maši.

Pevska zbor iz Slovenske vasi in Carapachaya sta pod vodstvom prof. Andreja

Gospod France

G. zlatomašnik msgr. France Urbanija se je rodil leta 1938 v Moravčah. Najnežnejša otroška leta je preživel v težkih vojnih časih. Kot otrok je skupaj z družino odšel v begunstvo in nekaj let preživel v taboriščih, kjer je tudi začel svoje šolanje. Kmalu po prihodu v Argentino je bil med prvimi gojenci škofovega zavoda v Adrogeju. V slovenskem semenišču je dokončal bogoslovne študije in bil posvečen v duhovnika na praznik Brezmadežne, 8. decembra 1964. Po devetih letih dela v Rožmanovem zavodu je bil nameščen v škofiji Quilmes. Goreče se je posvečal dušnopastirskemu delu na mnogih farah, kjer so mu verniki izražali naklonjenost in priznanje. Tudi na škofiji je bil nepogrešljiv sodelavec, kjer je bil škofov vikar za gospodarske zadeve in užival zaupanje svojih predstojnikov.

Ves ta čas pa ni nikdar pretrgal stikov s slovensko skupnostjo, vedno pripravljen priskočiti na pomoč, kadar so ga zanjo prosili. Še danes duhovno oskrbuje rojake v Berazategui.

je zahvalil za voščila in pozdrave ter rekel,

Jana še zapela pesmi: »Oj Triglav moj dom« in »V Gorenjsko oziram se skalnato stran«, ter nas tako spomnila na ljubljeno Slovenijo.

Po uradnem delu smo bili vsi povabljeni na bogat prigrizek, ki so ga pripravili sorojci in prijazno postregle skrbne gospe, prijateljice in mladina.

Gospodu zlatomašniku kličemo: »Še na mnoga leta!«

m.m.

BALANTIČEVA ŠOLA

Veselje in hvaležnost

Kar hitro so se vrteli kazalci na uri v šolskem letu, ki je imelo za geslo »**Družina živi veselje**«. Na prvo adventno nedeljo, 30. novembra, smo se zbrali pri zahvalni sveti maši, ki jo je daroval msgr. Jure Rode. Med obredom je pel šolski zbor pod vodstvom gdč. Veronike Malovrh in ge. Kristine Skvarča Šenk. Sveto mašo je povezovala ga. Marija Zupanc Urbančič. Na oltar sta prinesla šolsko mapo in katekizem, osmošolca Kamila Taboada Grilj in Ivan Urbančič. Darove kruha in vina pa starša Andreja in Bine Magister.

Po sv. maši smo se zbrali na dvorišču Doma. Še zadnjič letos smo pred oltarčkom Marije Pomagaj zmolili Šmarnice. Tako je potekel prvi del prireditve.

Nadaljevala se je v popoldanskih urah. Ga. Lučka Bergant Uštar je pozdravila vse navzoče in nas povedla v čarobni svet. Na zlati ladji so prispele sanje. Tako smo šli »S soncem in luno na potep«, pod vodstvom gdč. Danice Malovrh in gdč. Ivane Tekavec. Na oder sta prišla dva Zvezdogleda in pokukala na zemljo, kjer so otroci legali k počitku. in tudi na nebo. Vse sta natančno popisovala. Otroci, ki so obiskovali vrtec, so pod vodstvom gdč. Marte Petelin, Ani Malovrh in Uršule Urbančič ter ge. Kristine Šenk zapeli pesmi *Mucek miško je lovil*, *Dumbla, dumbla in Kaj sanja vrtec, ko spi*.

Otroci 1. 2. 3. in 4. razreda so pod vodstvom ge.

Marije Urbančič, gdč. Lučke Marinčič, ge. Alenke Urbančič in gdč. Bernarde Krajnik zaplesali in zapeli *Klic v sili* in *Naša raketa*.

Zvezdogleda še in še opazujeta. Vsi oblaki in zvezdice na nebu - otroci 5. 6. 7. in 8. razreda - opozorijo luno, naj se vendar hitro pogleda v ogledalo in lepo uredi. To stori in potem zaplava po nebu okrog sveta. Ko tako luna hodi po nebu se sreča s skupino zvezdic (deklice 1. 2. 3. in 4. razreda). Ko jih prešteva ugotovi, da je ena zamudila službo. Tudi ona je zaspala.

Noč je hitro minila, napočil je nov dan: prvi dan počitnic!

Sledila je duhovna misel g. dr. Jureta Rodeta: položil nam je na srce dve misli. Prva je v zvezi s knjigami. Želja je, da ne bi minil niti en dan, da ne bi prebrali ali napisali eno lepo misel. Druga misel pa je bila molitev. Naročil je staršem, naj uče otroke vseh molitvic. To je se posebno priporočil, ker med letom je vedno manj časa za to duhovno vajo in za pravi stik z Bogom v molitvi.

Po desetih letih šolanja so se poslovili osmošolci: **Cintija Magister, Kamila Taboada Grilj, Lucijana Vombergar, Avguštin Malovrh, Martin Miklič, Alejo Llalire Hočvar in Ivan Urbančič**. Duhovito so pripravili prizor, pri katerem so obudili spomine na šolska leta. Spomnili so se vseh učiteljev in katehetov. Zadnje besede so bile: »Pogrešali vas bomo, a odhajamo veseli in hvaležni«. Ob spremljavi kitare (Kamila Taboada Grilj), klavijature (Lucijana Vombergar) in violončela (Avguštin Malovrh) so zapeli pesem slovesa - *Zahaja sonce* ...

Prisluhnili smo besedam voditeljice šole ge. Irene Urbančič Poglajen, ki jih je z vso ljubeznijo posvetila staršem, otrokom, posebno pa še odhajajočim učencem. Poudarila je pomen veselja pri delu

z otroki in mladino v šolah, v družini in v družbi okrog nas. Tople besede slovesa je namenila osmošolcem. Zaokrožila jih je v dve misli: veselje do življenja, ki je največje Božje darilo; in hvaležnost, predvsem do Boga, ki nas varno nosi na svojih dlaneh, potem pa najprej dobrim, skrbnim staršem, učiteljem, katehistinjam in katehetom.

Gdč. Angelca Klanšek, gdč. Ivana Tekavec in ga. Irena Poglajen so osmošolcem izročile spričevala in v dar spominsko knjigo. Ga. Irena se je še zahvalila Odboru staršev in vsem, ki na katerikoli način pripomorejo, da nam je v Balantičevi šoli tako lepo.

Praznovali smo kar tri rojstne dneve naših dolgoletnih učiteljic: ge. Marije (okroglja obletnica) ter gdč. Danice in Ivane.

Zunaj se je že stemnilo, vendar se še nismo razšli. Ostali smo v skrivnostnem pričakovanju obiska sv. Miklavža. Angelci so naznanili njegov prihod, potem so se pojavili še parklji. Preden je sv. Miklavž začel deliti darila je otrokom povedal, kako veseli so v nebesih, ko otroci molijo, ubogajo starše in učitelje in govorijo slovensko.

Tako je minil družinski večer. Naj bodo počitniški dnevi priložnost za branje, ustvarjanje in polno mero prijaznosti do narave, bližnjega in Boga.

Alenka Belič Fantini

Likovna razstava in predstavitev knjige

V soboto, 29. novembra ob 20. uri smo v okviru Slovenske kulturne akcije priredili zadnji kulturni večer v letu 2014. Na njem sta se prepletali lepota barv in oblik ter estetika poezij.

Dr. Katica Cukjati je pozdravila publiko ter predstavila knjigo **Poezija animal**. Izšla je izpod peresa dveh avtorjev: nam že zelo znanega **Gregorja Papeža** in obetajočega literata, vnuka enega izmed prvih članov Slovenske kulturne akcije Lojzeta Novaka, ki pa je želel objaviti svoje poezije pod psevdonimom **Fede-**

ric Stram. Ta zadnji je tudi oblikoval platnice. Knjiga vsebuje poezije v slovenskem in španskem jeziku. Za prevode v slovenščino so poskrbeli Damjan Ahlin, Branko Rebozov, Vinko Rode in Andrej Rot.

Prof. Andrej Rot je na originalen način namesto uvodnih besed v knjigo napisal Post data, v kateri je v tehtnih stavkih podal literarno kritiko vsebine in oblike poezij obeh avtorjev. Med drugim ocenjuje: »Poezija Animal je naslov, ki sta ga Gregor Papež in Federico Stram izbrala za svojo zbirko pesmi. Gre za stvaritev refleksivne in čustvene lirike s svojevrstnim ritmom in poudarjeno izkustveno vsebino. Videti je, da pesnika v stvarnosti iščeta lepoto, jo intenzivno doživljata in spodbujena od ustvarjalnostne sile prikazujeta v slikovitih predstavah. Pesnik je

Laura Bavdek Antonio

se je rodila v Buenos Airesu. Študira psihopedagogijo na Katoliški univerzi v Buenos Airesu. Od leta 2008 študira risanje in slikarstvo; obiskuje in se izpopolnjuje v slikarstvu na tečajih, ki jih organizira Museo de Bellas Artes pod vodstvom Roberta Skafidi in Juana Astica. Likovne stvaritve Ani Malovrh so v okviru klasične tematike: plesalka, galop konjev, pejsaži.

Laura Bavdek Antonio je študirala s slikarjema Patriciom Lamberrejem in Augustom Zanelom. Imela je vrsto razstav v kulturnih centrih in galerijah v Buenos Airesu, Corrientesu in Chacu. Razstavljala je tudi v Ljubljani. V njenih aktualnih stvaritvah igrajo zelo važno vlogo simboli. Njeni navdih izvirajo iz otroške domišljije, iz basni in pravljic.

Likovna razstava je bila tudi na ogled v ponedeljek, 8. decembra, kjer je številna publika občudovala slike teh dveh obetajočih likovnih ustvarjalcev.

K.C.

Ani Malovrh

Prof. Andrej Rot je na originalen način namesto uvodnih besed v knjigo napisal Post data, v kateri je v tehtnih stavkih podal literarno kritiko vsebine in oblike poezij obeh avtorjev. Med drugim ocenjuje: »Poezija Animal je naslov, ki sta ga Gregor Papež in Federico Stram izbrala za svojo zbirko pesmi. Gre za stvaritev refleksivne in čustvene lirike s svojevrstnim ritmom in poudarjeno izkustveno vsebino. Videti je, da pesnika v stvarnosti iščeta lepoto, jo intenzivno doživljata in spodbujena od ustvarjalnostne sile prikazujeta v slikovitih predstavah. Pesnik je

Naslovnica knjige

ODBOR SDS ARGENTINA

Poročilo in izjava

V petek 19. decembra je v Ramos Mejiji potekala zaključna seja odbora SDS Argentina. Vodila jo je predsednica Andreja Dolinar Hrovat, ki je po pozdravu prebrala poročilo o mesečnih sejah odbora v letu 2014. Za zapisničarja je bil izvoljen podpredsednik Andrej Grilc. Podpredsednik in blagajnik Damjan Ahlin je prebral blagajniško poročilo.

Po molitvi za Slovenijo je sledil kronološki pregled dogodkov, ki so zaznamovali leto 2014 v Sloveniji. Od Referenduma o arhivih, volitev Evroposlancev, predčasnih volitev v državni zbor do lokalnih volitev. Poudarili so pomembnost vsakodnevnih protestnih shodov pred vrhovnim sodiščem v Ljubljani, ki so se vršili od 20. junija dalje, nakar je predsednica prebrala izjavo predsednika Evropske ljudske stranke EPP Josepha Daula, ki pozdravlja odločitev ustavnega sodišča, da je odredilo takojšnjo izpustitev predsednika SDS Janeza Janše, izpostavlja potrebo po nepristranskem in neodvisnem sodnem sistemu v Sloveniji in izraža popolno podporo Slovenski demokratični stranki SDS.

Odborniki so se strinjali, da je kritični položaj v Sloveniji posledica pomanjkanja vrednot in neizvršene lustracije. Nato je predse-

dnica dodala, da je Mednarodna demokratska zveza, junija letos obsodila pravosodje v Sloveniji in hkrati pozvala, naj Slovenija uzakoni in izvrši lustracijsko zakonodajo.

Zaključili so sejo z **izjavo o stališčih odbora SDS Argentina:**

Odbor SDS Argentina podpira domoljubni organizaciji kot:

- VSO, Združenje za vrednote slovenske osamosvojitve (častni član je Ivan Oman, med člani: dr. Andrej Capuder, Tone Kuntner).

- Odbor 2014, Odbor za varstvo človekovih pravic in temeljnih svoboščin. (Med člani: dr. Anton Drobnič, dr. Stane Granda, akad. Zorko Simčič, itd).

Odbor SDS Argentina se strinja z izjavami govornikov, med njimi dr. Tamara Griesser Pečar, dr. Lovro Šturm, dr. Anton Drobnič, Aleš Hojs, dr. Klemen Jaklič, in drugih, ki so pred vrhovnim sodiščem zahtevali vladavino prava in odstop sodnikov, ki so kršili človekove pravice.

Odbor SDS Argentina se strinja z izjavami odbora Nove Slovenske Zaveze.

Razšli so se z upanjem, v novo Republiko in v vzpostavitev vladavine prava v domovini Sloveniji.

Andrej Grilc

Božično srečanje upokojencev

Na povabilo gospoda Matjaža Ravnika, predsednika odbora Naše domačije, smo se upokojenci in prijatelji spet srečali 7. decembra na skupnem božičnem kosilu. Čeprav je bilo deževno smo se zbrali v kar lepem številu.

Sprejel nas je gospod Ravnik in nas povabil naj vstopimo v jedilnico. Kar hitro smo si poiskali prostor pri mizah in se pridružili klepetu drugih obiskovalcev, dokler ni bilo kosilo pripravljeno.

Ko je bilo vse nared, je gospod

Marjanka Furlan razdelili med navzoče preprosto božično darilce kot spomin na to srečanje. Bilo je tudi žrebanje bogate božične košare in potice.

Ko je prenehalo deževati, je mladina izkoristila priliko za plavanje v bazenu, saj je popoldan postalo kar toplo.

Ko je prišla kava na mize in dobre sladice, so prinesli torto gospodu Rovanu, ki je tisti dan praznoval svojih 91 let in smo vsi zapeli *Kol'kor kapljic tol'ko let ...* Še mlademu najstniku smo zapeli, ker je tudi on praznoval svoj rojstni dan.

Kar hitro je prišla ura za odhod. Imeli smo se lepo ...

Marija Ana Furlan

Ravnik pozdravil navzoče ter izrekel dobrodošlico prav posebno, ker smo se odzvali povabilu, kljub slabemu vremenu. Tudi gospa Pavla Kovač Škraba, predsednica Društva upokojencev, je izrekla pozdravne besede in se zahvalila za povabilo.

Začeli smo z molitvijo in kar kmalu so mladi strežniki prinesli klobase in dober asado na mize, saj smo komaj čakali, ker smo bili že kar precej lačni. Zelo lepo in prijateljsko vzdušje je nastalo ob pogrnjenih mizah.

Pred posladkom sta gospe Ninka Keršič in

Ljubljanska likovna akademija

Oddelek za industrijsko in unikatno oblikovanje Akademije za likovno umetnost in oblikovanje Univerze v Ljubljani se je že tretjič zapored uvrstil med najboljših 100 šol na področju arhitekture in oblikovanja. Na seznam ugledne italijanske strokovne revije Domus se je akademija uvrstila kot edina slovenska ustanova.

30-članska komisija je pri izboru 50 najboljših šol s področja oblikovanja in 50 s področja arhitekture upoštevala več meril. Med drugim so upoštevali akreditirane reference šol, povezovanje šole s priznanimi združenji, uporabo novih tehnologij, sodelovanje z drugimi mednarodnimi institucijami in možnosti pridobivanja dodatnih znanj, opravljanja pripravništva ter vrednotenje strokovnih rezultatov diplomantov ...

Izbor so opravili na podlagi treh virov, in sicer intervjujev s študenti, podatkov s spletnih strani in s sodelovanjem uradnih predstavnikov fakultet.

Kot so v predstavitvi zapisali v reviji Domus, je študij oblikovanja na ALUO UL dobro zaokrožena celota, ki združuje umetnost, tehnične veščine in družbene vede. S tem študenti dobijo vse potrebno za razvoj svoje umetniške tenkočutnosti in spoznavanje procesov

oblikovanja, skupaj s sposobnostjo kritičnega razmišljanja, vse s ciljem izboljšanja njihovega delovanja v polju oblikovanja.

Med prednostmi Oddelka za industrijsko in unikatno oblikovanje so označili tudi sodelovanje z industrijo, pri čemer lahko študenti ne le spoznajo celoten postopek, skozi katerega gre podjetje pri razvoju izdelka, temveč jim je v številnih primerih omogočena tudi končna realizacija. Poudarili so tudi, da so profesorji in profesorice priznani slovenski strokovnjaki ter da se kultura oblikovanja v Ljubljani razvija, z osredotočenjem na internacionalizaciji mladih oblikovalcev.

Med pomembnimi diplomanti ALUO UL na področju oblikovanja so izpostavili Jureta Miklavca, Miho Klinarja, Janeza Mesariča ter Jerneja Stritarja in Roberta Ilovarja (zadnji trije so diplomanti Oddelka za oblikovanje vizualnih komunikacij).

Ponovna uvrstitev Oddelka za industrijsko in unikatno oblikovanje med 50 najboljših šol s področja oblikovanja uspešno zaokrožuje letošnje praznovanje 30-letnice univerzitetnega študija oblikovanja na Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje ter še obdatno utrjuje položaj šole na območju in izpostavlja njeno širšo vlogo v družbi.

NOVICE IZ SLOVENIJE

SILVESTROVO

Novo leto 2015 so številni Slovenci kljub ostremu mrazu pričakali na prostem. Množična silvestrovanja so bila v več mestih, med drugim v Ljubljani, kjer se je silvestrovanje udeležilo več deset tisoč ljudi, prireditev pa je potekala brez izgredov. V Celju se je na silvestrovanju zbralo približno 12.000 ljudi, v Mariboru skoraj 10.000 in v Kopru približno 2.000. V Ljubljani so ob koncu starega leta in prihodu novega tradicionalno pripravili tudi silvestrovanje za brezdomce, ki je bilo 20. po vrsti. Praznovanja, ki ga je pripravilo Društvo prostovoljcev Vincencijeve zveze dobrote, se je udeležilo nekaj več kot 160 brezdomcev in 38 prostovoljcev.

PRVA V LETU

Prvi novorojenček v novem letu v slovenskih porodnišnicah se je rodil v Celju minuto čez polnoč, in sicer je bil to deček. Kot prva deklita letos pa se je v Ljubljani štiri minute čez polnoč rodila Lara. Do približno osme ure se je v slovenskih porodnišnicah rodilo 16 otrok.

BREZPOSELNOST IN INFLACIJA

V Sloveniji je bilo konec lanskega decembra registriranih 119.458 brezposelnih, kar je 3,5 odstotka več kot novembra in 3,7 odstotka manj kot decembra 2013. Po podatkih Zavoda RS za zaposlovanje je bil tako december za januarjem in oktobrom tretji mesec v letu 2014, ko se je število registriranih brezposelnih na mesečni ravni zvišalo.

Decembra je bila v Sloveniji 0,5-odstotna deflacija, v celem letu 2014 pa so se cene po izračunih državnega statističnega urada zvišale za 0,2 odstotka. Storitve so se v enem letu v povprečju podražile za 2,8 odstotka, blago pa se je pocenilo za 1 odstotek. K skupni rasti cen so največ prispevale za 31,3 odstotka višje cene zdravstvenega zavarovanja, po drugi strani so jo znižali cenejši naftni derivati.

UPOKOJITVENA STAROST

V skladu s pokojninsko reformo, ki je začela veljati z letom 2013, se starost za upokojitev v letošnjem letu zvišuje za štiri mesece. Tako se bodo ženske lahko upokojile pri starosti 58 let in osem mesecev ter z 39 leti pokojninske dobe brez dokupa. Moški se bodo lahko upokojili pri starosti 59 let ter s 40 leti pokojninske dobe brez dokupa.

ŽELEZNIŠKA POVEZAVA Z OPČINAMI

Slovenske železnice so znova vzpostavile povezavo med Sežano oz. Divačo in Opčinami, ki bo nadomestila sedanje avtobusne prevoze med omenjenimi kraji. Med Sežano in Opčinami bo vsak dan vozilo pet parov potniških vlakov, so sporočili s Slovenskih železnic, kjer si prizadevajo tudi za izboljšavo povezave med Opčinami in Trstom.

PO SVETU

LETALSKA NESREČA

Iskanje letala družbe AirAsia, ki je s 162 ljudmi na krovu strmoglavilo v Javansko morje, se nadaljuje na nekoliko razširjenem območju. Ekipe se namreč bojijo, da so močni tokovi premaknili dele letala na morskem dnu. Tudi deveti dan po nesreči iskanje ovira slabo vreme, zaradi česar se potapljači še niso spustili v globine. Z območja strmoglavljenja so doslej potegnili šele 34 trupel.

DILMA

Dilma Rousseff je prisegla za drugi mandat predsednice Brazilije. V svojem govoru je napovedala, da bo osrednji poudarek njenega dela izobraževanje. Rousseffova je v drugem krogu oktobra tesno premagala konservativnega nasprotnika Aecia Nevesa. 1. januarja je potekala slavnostna zaprisega v kongresni palači prestolnice Brasilia, ki so se je udeležili predstavniki približno 130 držav. Predsednica je v svojem govoru spomnila, da so socialni programi, ki jih je začel njen predhodnik Lula da Silva, sama pa jih je nadaljevala, potegnili iz hude revščine 36 milijonov ljudi. Še nikoli v zgodovini države ni bilo toliko pripadnikov srednjega razreda in še nikoli toliko Brazilcev ni imelo dostop do dobre izobrazbe. Zdaj naj bi po njenih besedah napočil čas za nove cilje, kar je izboljšanje kakovosti zdravstva ter izobraževanja, kakor tudi varnosti in odprava korupcije.

UMIK UKREPOV?

Francoski predsednik Francois Hollande se je zavzel za umik kazenskih ukrepov proti Rusiji, če bo v prizadevanjih za rešitev krize na vzhodu Ukrajine dosežen napredek. Tega pričakuje že na pogovorih v Kazahstanu prihodnji teden, na katerih se bosta sešla predsednika Rusije in Ukrajine Vladimir Putin in Petro Porošenko.

PISALI SMO PRED 50 LETI

VATIKANSKO GLASILO ŽALUJE

Pretekli torek, 5. januarja je Osservatore Romano imenoval dan prej umrlega pesnika Eliota edinstvenega in največjega pesnika modernega sveta. Vatikanski dnevnik pravi, da je T. S. Eliot kot pesnik, esejist in dramaturg »bil s svojo avtoriteto in svojo inteligenco prisoten na vsakem področju mišljenja in umetnosti. Njegova dela se zares morejo smatrati kot najvišji in največji izraz svetovne književnosti našega stoletja.« ...

SLOVENC V ARGENTINI

Prošnja naročnikom. Vse naročnike Svobodne Slovenije, ki za leto 1964 še nimajo plačane naročnine, prav lepo prosimo, da to store še do konca tega meseca.

Večer slovenskih pesmi v Buenos Airesu. Bil je v soboto, 9. januarja t. l. v Slovenski hiši. Pripravil ga je Slovenski pevski zbor Gallus. Pred leti so bili taki večeri že kar tradicionalne božične prireditve, ki so vedno privabile v razne cerkve veliko rojakov. Največ koncertov božičnih pesmi je bilo v baziliki Marije Pomočnice v Ramos Mejía, zatem pa v župni cerkvi v Ciudadeli. L. 1961 je, kolikor nam je znano, imel Gallus zadnji tak koncert in sicer 21. decembra, ko je pel slovenske božične pesmi po radiu in televiziji. ...

XIV. misijonska veletombola. Tudi letos so se Slovenci v Velikem Buenos Airesu odzvali vabilu na že tradicionalno misijonsko veletombolo z veliko udeležbo. Kakor že lani, je bila tudi letos na zemljišču Ateneo Don Bosco v Ramos Mejía preteklo nedeljo popoldne. Udeleženci tombole so tako pomagali doseči cilj, ki so si ga zastavili prireditelji: zbrati 1000 dolarjev za pomoč slovenskim misijonarjem.

Osebnosti. Družinska sreča. V družini g. ing. Marka Bajuka in njegove žene ge. Vere Ašič v Mendosi se je 17. decembra 1964 rodila hčerka, ki je prim krstu dobila ime Alenka. Botra sta bila Vital Ašič iz Buenos Airesa in gdč. Bara Bajuk iz Mendoze. Srečni družini naše čestitke.

(Svobodna Slovenija, 14. januarja 1964 - št. 2)

BLIŽA SE DRUGI KROG

Konec tedna bo znano, kdo bo zasedel predsedniški stolček na Hrvaškem. Potekal bo namreč drugi krog volitev, v katerem se bosta pomerila sedanji predsednik Ivo Josipović in kandidatka HDZ Kolinda Grabar Kitarovićeva. Najprej spomnimo na rezultate prvega kroga, ki je bil konec decembra. Josipović je glasove zaupalo 38,46 odstotka volivcev, nekdanji zunanji ministrici Grabar Kitarovićeva pa 37,22 odstotka. Kot je takrat ocenil Novi list, še nikoli ni bilo tako tesnega izida v prvem krogu predsedniških volitev, kot tudi ne negotovega pričakovanja, ali bo Hrvaška mogoče dobila prvo predsednico v zgodovini države.

EVROPSKI PRORAČUN

Evropski poslanci so v sredi decembra potrdili predlog sprememb proračuna Evropske unije za prejšnje in letošnje leto. Predvideva 145 milijarde evrov za obveznosti in 141 milijard za plačila v letošnjem letu. V proračunu za letošnje leto je predvidenih 2 odstotka več sredstev za projekte, kot v prejšnjem letu in odstotek več za plačila. Od tega zneska 88 odstotkov denarja porabijo države članice, 6 odstotkov je namenjenih zunanji politiki, preostalih 6 odstotkov pa za delovanje Evropske unije. Celoten proračun predstavlja nekaj več kot odstotek BDP vseh 28 držav članic. Predlog je pripravila komisija, s svojimi dopolnili pa sta ga spreminila Svet in Evropski parlament.

RESUMEN DE ESTA EDICION

BODAS DE ORO SACERDOTALES

El scerdote Msñor. France Urbanija celebró junto a la colectividad eslovena su boda de oro en el sacerdocio en la iglesia Marija Pomagaj el pasado 21 de diciembre de 2014. Durante la misa en acción de gracias cantó el coro integrado por las voces de los centros eslovenos de Lanús y Carapachay, dirigido por el Prof. Andrej Jan. Un importante número de sacerdotes eslovenos se unió a la celebración de la misa en agradecimiento por el don del sacerdocio a lo largo de cincuenta años. Luego, los presentes se reunieron en el salón principal del centro capitalino. Allí comenzaron los saludos y las palabras de agradecimiento que permitieron abrir un abanico de las diversas etapas en la vida del padre Frace Urbanija cuyas últimas cuatro décadas transcurrieron en la parroquia de Berazategui. Recordemos que nació en 1938 en Moravče, Eslovenia y emigró junto a su familia a la Argentina. Fue uno de los nueve integrantes que crearon junto con el obispo Rožman, la institución Škofovi zavodi en Adrogué, en la cual finalizó sus estudios y fue consagrado el 8 de diciembre de 1964. (Pág. 3)

EXPOSICIÓN EN ESLOVENIA

La asociación Eslovenia en el Mundo (Slovenija v svetu), que se dedica a coordinar actividades por y para las comunidades eslovenas en los distintos países, organizó en Ljubljana una exposición, dedicada a la colectividad eslovena en la Argentina. En nueve paneles temáticos y a través de 300 fotografías transmite los esfuerzos, el trabajo y las vivencias de estos emigrantes que, tras la Segunda guerra mundial y perseguidos por el comunismo, encontraron en la Argentina su segunda patria. La inauguración, con distintos números artísticos, fue el 14 de diciembre, dirigida por Boštjan Kocmur. La muestra estará abierta hasta el 1. de febrero. (Pág. 2)

FINAL DEL CICLO LECTIVO

El 30 de noviembre de 2014 los alumnos del curso de idioma esloveno Balantičeva šola de San Justo finalizaron las clases con una jornada especial. A la mañana asistieron a la misa en idioma esloveno en la Catedral, durante la cual cantó el coro del curso. De allí fueron hasta el centro Naš dom y rezaron frente a la imagen de la Virgen. A la tarde el punto de encuentro fue el salón principal. Allí, sobre el escenario, todos los alumnos mostraron a su manera lo que ocurre en el cielo. Así fuimos a dormir, cantamos con los marcianos, bailamos con las hadas, oímos como el sol se despide y da paso a la luna, e incluso supimos de aquella estrella que se quedó dormida... Finalmente, siete alumnos egresaron y se despidieron. Ya entrada la noche San Nicolás, llegó para repartir los regalos. (Pág. 3)

NOCHE DE LITERATURA Y ARTE

La última velada cultural del pasado año, organizada por la Acción cultural eslovena, fue el 29 de noviembre y durante la misma se presentó el libro "Poesía animal", cuyos autores son Gregor Papež y Lojze Novak que publicó sus obras con el seudónimo Federico Stram. La introducción estuvo a cargo de la Dra. Katica Cukjati. Por otra parte, la Prof. Andrejka Dolinar detalló el currículum de dos jóvenes artistas que exhibieron sus obras: Ani Malovrh y Laura Bavdek Antonio. La exposición estuvo abierta el 8 de diciembre y muchos pudieron ver el talento y trabajo de las artistas. (Pág. 4)

ALMUERZO ENTRE AMIGOS

El grupo de jubilados tuvo su almuerzo de Navidad en la quinta Mi rancho - Naša domačija, invitados por quien preside dicha comisión. El lluvioso 7 de diciembre jubilados, amigos y demás comensales pasaron un momento ameno que contó con regalos para todos y hasta sorteos. Para el postre había dejado de llover, así que los jóvenes aprovecharon la piletta. (Pág. 4)

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: **MILOŠ STARE** / Director: **Antonio Mizerit** / Propietario: **Asociación Civil Eslovenia Unida** / Presidente: **Franci Znidar** / Redacción y Administración: **RAMON L. FALCON 4158 - C1407GSR BUENOS AIRES - ARGENTINA** Tel.: (54-11) 4636-0841 / 4636-2421 (fax) / e-mail: **esloveniau@sinectis.com.ar** in **esloveniau@gmail.com**. **Za Društvo ZS:** Franci Znidar / **Urednik:** Tone Mizerit **Sodelovalni so še:** Gregor Batagelj (dopisnik v Sloveniji), Marta Petelin in Jože Horn, Marko Mehle, Marko Kremžar, Boštjan Kocmur, Metka Mizerit, Marko Čeč, Alenka Belič Fantini, Lučka Oblak, Katica Cukjati, Andrej Grilc in Marija Ana Furlan. **Mediji:** STA, Radio Ognjišče, Družina in Časnik.si.

Naročnina Svobodne Slovenije: Za Argentino, \$ 820.-; pri pošiljanju po pošti: sivi papir, \$ 1120.-; beli papir \$ 1270.-; Bariloche; \$ 950.-; obmejne države Argentine, 260.- US dol.; ostale države Amerike, 290.- US dol.; ostale države po svetu, 320.- US dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto, 210.- US dol. za vse države. Dolg za letnike v zaostanku se plača po ceni naročnine tekočega leta. **Svobodna Slovenija izhaja s podporo Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu RS.**
Čeke: V Argentini na ime „Asociación Civil Eslovenia Unida“, v inozemstvu (bančne čeke, ne osebne) na ime „Antonio Mizerit“. Oblikovanje in tisk: **TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.** / California 2750-C1289ABJ Buenos Aires-Argentina / Tel.: (54-11) 4301-5040 / E-mail: info@vilko.com.ar

MALI OGLASI

TURIZEM

TURISMO BLED

EVT Leg. 12618
Dis. 2089de Lucía Bogataj
Monseñor Marcón 3317 B, San Justo
Tel. 4441-1264/1265**GREGOR BATAGELJ, turistični vodnik v Sloveniji.** Slovenski/španski jezik. Mob.: +386-(0)31-567-098. E-naslov: mgbatagelj@gmail.com

ZOBOZDRAVNIKI

Dr. Damijana Sparhakl - Zobozdravnica - Splošna odontologija - Belgrano 123, 6. nadstr. "4" - Ramos Mejía - Tel.: 4464-0474.

ADVOKATI

Dobovšek - odvetniki

Somellera 5507 - C1439AAO - Capital Federal - Tel/Fax 54-11-4602-7386
E-mail: estudio@estudiodobovsek.com.ar**Dr. Marjana Poznič** - Odvetnica - Uradna prevajalka za slovenski jezik. Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148 / 15-4088-5844 - mariana.poznic@gmail.com**Dra. Ana C. Ferreras de Kocar** - Sucesiones - Contratos - Familia - Comercial - Laboral - Civil - Jubilaciones - Pensiones. Martes y jueves de 16 a 19 hs. Avellaneda 174 1º Piso / (1704) Ramos Mejía, Buenos Aires. Tel.: 4469-2318 Cel: 15-6447-9683 e-mail: ferrerasanac_te@yahoo.com.ar

GASTRONOMIJA

Apetit od torka do vključno sobote od 19. ure naprej. Praznovanja, obletnice, srečanja. Cene ugodne, pristna domača hrana in kvalitetna postrežba. Rezervacije: 4658 4158. Avellaneda 450, Ramos Mejía, Buenos Aires.

Planika catering - Ani Rode

Slovensko in mednarodno pecivo po naročilu - Tel.: 4655-4422 ali 15-4073-3495

VERA WINES - VINOTEKA

Prodaja domačih in uvoženih vin in penin. Poroke, praznovanja, podjetniška darila. Tel.: 4342-4112; Cel.: 15-3941-0078 - info@verawines.com.ar - Av. de Mayo 769, CABA. Od ponedeljka do petka od 11.30 do 19.30 ure, v sobotah pa od 10-18.ure.

POSREDOVANJA

PATAGONIA Storitve

María Cristina Breznikar Rant s.p. Vaš kontakt v Sloveniji. Osebna potovanja. Vzpostavimo stik med sorodniki. Pokojninski postopki, najemnine in več drugih storitev. E-mail: patagonia.storitve@yahoo.com

Uradne ure za stranke
v Slovenski hiši
(atención al público)

V pisarnah v Slovenski hiši (Zedinjena Slovenija, Dušnopastirska pisarna, Svobodna Slovenija) smo na razpolago rojakom:

ponedeljek, sredo in petek, od 12. do 18. ure.
Hvala za razumevanje!Naročnina
Svobodne Slovenije za 2015

Naši naročniki dobro vedo, kako se v Argentini cene nenehno spreminjajo. Nemogoče je postaviti stvarno ceno, dokler vsaj okvirno ne poznamo vseh podrobnosti. Zato še ne moremo nastaviti naročnine, dokler ne vemo, kaj bo zahteval grafični sindikat, kako se bo spremenila cena papirja, itd.

Za to potrebujemo vsaj par mesecev.

Medtem pa prosimo naročnike, da po svoji možnosti plačajo znatno vsoto »na račun«; ko bo pa znana dokončna naročnina, pa doplačajo zadevni znesek.

Hvala za razumevanje.

Uredništvo in uprava

Priljubljenost planinstva na Slovenskem

Gorsko pohodništvo je nekoč veljalo za nesmisel, danes pa se v visokogorje v Sloveniji povzpensajo trume planincev. Že res, da se pohodništvo izogne sodobni mantri začasnega užitka, za katerega se nam ni potrebno nič pretegniti - saj ga dobimo takoj, ko kupujemo in trošimo - pohodništvo pa od nas zahteva predvsem trud in napor. A ravno ta napor do ciljnega vrha, ki ga lahko osvoji le vsak sam, brez pomoči bogatega zaledja ali dobro situiranega razreda in srečnega naključja, prinaša predvsem neko posebno možnost svobode. Drži pa tudi to, da je po nekajurni hoji pivo na vrhu gore zagotovo bolj okusno in zaslužno kot v dolini.

»Nekateri res gredo 'gor' zaradi narave same, zaradi lepote, miru, čistega zraka in razgledov,« meni planinec Ivi Čepin in doda: »Nekateri nabirajo kondicijo, ker se sicer resno ukvarjajo s športom, npr. tekom ali gorskim tekom. Pohodništvo je sicer tudi dokaj poceni oblika rekreacije. Vse bolj priljubljeno je tudi zaradi medijev - reklame za pohodniško opremo, dostopnost podatkov o poteh ipd. Tudi mi smo vse bolj mobilni in dostop do izhodišč ni več problem.«

Gore pa niso priljubljene le zaradi svojega rekreacijskega potenciala, ampak so tesno povezane tudi z nastankom slovenske narodne identitete. Tako zelo, da je v Sloveniji danes splošno uveljavljen rek, ki ugotavlja, da 'pravi' Slovenec postaneš šele takrat, ko osvojiš našo najvišjo goro. Če bi po tem reku povprašali naše prednike, ki so na območju Slovenije živeli v srednjem veku, bi se namrščili, saj se takrat Slovenci kot moderni narod sploh še niso

zgradili, gore pa naj bi dojemali kot estetsko grde, nevarne in strašne. V gore so nekoč zahajali le razni lovci, pastirji in nabiralci zelišč. Bile so vir neugodja in tesnobe, tam so prebivali zli duhovi in nadnaravna bitja - tudi v slovenskem filmu zlahka zaznamo odtenke takšnega prepričanja. Samo v Kekcu jih kar mrgoli: Pehta, Bedanec, Kosobrin in Brincelj.

Vse te temne predstave o visokogorju so ljudem preprečevale, da bi se na gore tudi zares povzpeli. Sanjaška projekcija človekove domišljije v gore pa se je spremenila skupaj s prihodom razsvetljenjskega gibanja. Narava tokrat ni predstavljala več numinoznega mesta skrivnostno-mitoloških pripetij, ampak predvsem prostor, ki se ga da preučevati, analizirati in osvojiti. Med prvimi na območju današnje Slovenije je visokogorje raziskoval tirolski zdravnik in naravoslovec Giovanni Antonio Scopoli. Osemnajsto stoletje je prineslo tudi obrat v estetiki narave in tako so narava in gore postale vredne občudovanja. Kljub svoji divjosti

in neobvladljivosti so zdaj ponujale estetski užitek.

Boštjan Šaver je pred skoraj desetletjem spisal knjigo *Nazaj v planinski raj*, kjer je dodobra analiziral alpsko kulturo slovenstva. Pritrjuje, da sta šele romantika in razsvetljenstvo prinesla novo miselno paradigmo, ki je pripeljala tudi do odkrivanja in osvajanja novih gorskih predelov. Tako leta 1778 tudi (uradno) stopi na Triglav prva človeška noga. Prve ekspedicije na Triglav je organiziral znameniti kulturni mecen in slovenski razsvetljenec Žiga Zois. Po njegovem bratu Karlu, ki je raziskoval rastlinstvo Julijskih Alp in Karavank pa se imenuje znamenita Zoisova zvončnica. Razsvetljenski duh je tako na območje današnjega visokogorja v Sloveniji prinesel številne raziskovalce, popotnike in botanike, ki so naznanili in vpeljali »zlato dobo osvajanja in plezanja na nedotaknjene gorske vrhove v Alpah in drugih gorovjih sveta okoli leta 1860,« zapiše Šaver in doda, da je ta doba 'pomembno sovpadla z obdobjem narodnega prebujanja in zametki imperializma.«

Vse omenjeno je torej na široko odprlo pot gradnji slovenske narodne identitete, ki je od tedaj neizogibno povezana ne samo s kulturo in razvojem slovenščine, narodno-zabavno glasbo in polko, pač pa tudi s planinstvom in alpinizmom. Tako je znameniti Aljažev stolp postal 'eden izmed ključnih državotvornih simbolov slovenstva'. Na vrhu gora tako drugod, kot tudi v Sloveniji pogosto najdemo cerkvico ali križ, kar naznanja, da so v našem kulturno-geografskem območju gore močno zvezane tudi s krščanstvom.

SLOVENCİ IN ŠPORT

DVAKRAT BRONASTI
PREVC

Slovenski skakalec Peter Prevc (283,9 točke) je s skokoma 139,5 in 125,5 metra osvojil tretje mesto na uvodni tekmi 63. novoletne turneje v Oberstdorfu. Zmagal je Avstrijec Stefan Kraft (291,9/136,5 in 129 m) pred rojakom Michaelom Hayboeckom, ki je prevzel vodstvo v skupnem seštevku svetovnega pokala. Do točk sta prišla še dva slovenska

skakalca in oba popravila uvrstitev iz prve serije.

Prevc je tudi na drugi tekmi novoletne skakalne turneje v Garmisch Partenkirchnu osvojil tretje mesto. Pristal je pri 136,5 in 136 metrih in za 9,1 točke zaostal za Norvežanom Andersom Jacobsenom (135,5 in 136,5 m) ter 2,5 točke za Švicarjem Simonom Ammanom (138 in 133 m).

TINA JE NAJBOLJŠA

Italijanska Gazzetta dello Sport je za najboljšo športnico na svetu izbrala Tino Maze, dvakratno olimpijsko zmagovalko iz Sočija. Poleg nje je eden izmed najvidnejših športnih časnikov na svetu v 37. glasovanju za športnika leta določil italijanskega kolesarja Vincenza Nibalija, svetovni nogometni prvaki Nemci pa so

ekipa leta.

Medtem pa je bila Tina Maze tretja na superveleslalomu za svetovni pokal alpskih smučark v Val d'Isereu. Za zmagovalko, Avstrijko Elisabeth Görgl (1:25,42), je zaostala le za 13 stotink, druga pa je bila druga Avstrijka Anna Fenninger (+0,05), branilka velikega kristalnega globusa.

DAN SLOVENSKE KOŠARKE

Dan slovenske košarke je v dvorano Stožice privabil dobrih 5000 gledalcev, ki so lahko v dvanajstih urah natrpanega programa videli praktično vse, kar premore Slovenija v tem športu. Za razliko od vseh dosedanjih tovrstnih prireditev so tokrat največ pozornosti požele košarkarske in nogometne legende, ki so se razšle z

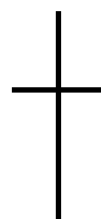
nedoločenim izidom 69:69. Tekmo AllStars je dobila ekipa Blaža Mahkovičeva, ki je Alena Omiča in njegove izbrance premagala s 122:120, najkristnejši igralec pa je postal Chris Booker (Krka).

Vmes so potekala klasična tekmovanja. V metanju trojk je zmagal Ceola Clark (Tajfun), v spretnostnem poligonu so bili najbolj iznajdljivi Luka Lapornik (Krka), Dino Murić (Union Olimpija) in Žiga Dimec (Rogaška), pri zabijanju pa je slavil Kyle David Casey (Helios Suns).

SKAKALCI Z MEDALJAMI
Slovenski skakalec

Peter Prevc

Rok Justin je zmagal na tekmi celinskega pokala v švicarskem Engelbergu. Na napeti tekmi je Justin s skokoma dolgima 127 in 129 metrov za pol točke ugnal Poljaka Bartlomeja Kluška, ki je bil v obeh serijah meter daljši, 0,9 točke pa je zaostal tretje-uvrščeni Norvežan Tom Hilde. Na drugi tekmi, ki je bila ekipna, pa je bil Miran Zupančič drugi in Rok Justin tretji.

»Ljubimo v dejanju in resnici«
1. Jan. 3, 18

V sredo, 17. 12. 2014 nas je zapustil naš predragi brat, stric in svak, salezijanski duhovnik gospod

IVAN LUŽOVEC

Naj počiva v miru. Priporočamo ga v molitev in blag spomin.

Žalujoci:

sestre: **Anica, Kristina, Marija in Julka;**
nečaki: **Tony in Mercedes** ter **Anči in Fermin;**
svaka: **Rado in Pedro;**
pranečaki: **Luciana, Noelia in Martin;**
družine: **Lužovec, Kokalj, Falkenstein in Brillante.**OSEBNE
NOVICE

Smrt

V Sloveniji je 21. decembra umrl **Jože Podržaj** (86). **Naj počiva v miru!**DARUJTE
V TISKOVNI
SKLAD!PORAVNAJTE
NAROČNINO!